

**БЪЛГАРСКА
НАРОДНА БАНКА**

**ОБЩИ УСЛОВИЯ
НА БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА БАНКА
ЗА ПРОВЕЖДАНЕ ИЛИ ОКАЗВАНЕ НА СЪДЕЙСТВИЕ ПРИ ПРОВЕЖДАНЕ
НА ОБУЧЕНИЯ ЗА РАБОТА С БАНКНОТИ И МОНЕТИ
СЪГЛАСНО НАРЕДБА № 18 НА БНБ**

(Приети с Решение № 149 от 22.05.2018 г. на УС на БНБ и влезли в сила от 4.07.2018 г.,
изм. и доп. с Решение № 332 от 20.07.2023 г. на УС на БНБ, в сила от 1.08.2023 г.)

София, юли 2023 г.

Раздел I ПРЕДМЕТ

Чл. 1. (1) Настоящите общи условия регламентират условията и реда, при които Българската народна банка (БНБ, Банката) провежда обучения или оказва съдействие при провеждане на обучения за работа с банкноти и монети съгласно Наредба № 18 на Българската народна банка за контрол върху качеството на банкнотите и монетите в наличнопаричното обращение (Наредба № 18).

(2) Тези общи условия се прилагат само за обучения, които се провеждат на територията на Република България.

Раздел II ОБЩИ УСЛОВИЯ

Чл. 2. БНБ провежда обучения или оказва съдействие при провеждане на обучения за работа с банкноти и монети съгласно Наредба № 18 (наричана по-нататък за краткост „специализирана подготовка“) по една или няколко от следните теми:

а) отделяне на негодни български банкноти и монети, във връзка с прилагането на Наредба № 18;

б) преценка за истинност на български и чуждестранни банкноти и монети, във връзка с прилагането на Наредба № 18;

в) дейности с банкноти и монети, определени от подуправителя на БНБ, ръководещ управление „Емисионно“, за целите на настоящите общи условия във връзка с изискванията на Наредба № 18.

Чл. 3. (1) БНБ провежда обученията или оказва съдействие при провеждане на обучения чрез служители от управление „Емисионно“, които участват като лектори в обучения за специализирана подготовка по темите, посочени в чл. 2.

(2) Подуправителят на БНБ, ръководещ управление „Емисионно“, определя със заповед служителите по ал. 1, които могат да участват като лектори в обучения за специализирана подготовка по темите, посочени в чл. 2.

Чл. 4. Специализираната подготовка по чл. 2 включва:

а) лекционна част – теоретична и практическа подготовка на български или на английски език с онагледяване, в т.ч. и чрез образователни и демонстрационни материали и мостри;

б) тестова част – писмен/ни тест/ове за проверка на познания, получени по време на лекционната част.

Чл. 5. (1) БНБ провежда обученията за работа с банкноти и монети съгласно Наредба № 18 на лица, заемащи длъжността касиер или друга длъжност, която изпълнява и касиерски функции, с оглед на която извършват преценка за истинност на български и чуждестранни банкноти и монети и отделяне на негодни за наличнопаричното обращение български банкноти и монети, и които са служители на:

а) банка или клон на чуждестранна банка, извършващи дейност на територията на страната;

б) финансова институция, вписана в регистъра на финансовите институции по чл. 3а от Закона за кредитните институции;

в) доставчик на услуги по смисъла на параграф 1а от Допълнителните разпоредби на Закона за Българската народна банка;

г) обменно бюро, вписано в публичния регистър на лицата, извършващи дейност като обменно бюро, воден към Министерство на финансите.

(2) БНБ провежда обученията по ал. 1 по реда и при условията на Раздел III „Обучения за работа с банкноти и монети, провеждани от БНБ“.

(3) БНБ издава служебна бележка, удостоверяваща участието на дадено лице в проведено обучение.

Чл. 6. (1) БНБ, при възможност, оказва съдействие при провеждане на обученията по темите, посочени в чл. 2, на следните лица, институции и организации:

а) платежна институция или дружество за електронни пари;

б) център за професионално обучение или център за информация и професионално ориентиране, лицензирани от Националната агенция за професионално образование и обучение;

в) международна организация;

г) институция или орган на Европейския съюз;

д) държавна институция или публична организация.

(2) Посочените в ал. 1 лица, институции и организации (наричани по-нататък за краткост „организатори на обученията“) могат да искат съдействие от БНБ при

организираните от тях обучения, включително когато същите се провеждат извън София.

(3) БНБ съдейства на организаторите на обучения по ал. 1 по реда и при условията на Раздел IV „Оказване на съдействие от БНБ при провеждане на обучения за работа с банкноти и монети“.

Раздел III ОБУЧЕНИЯ ЗА РАБОТА С БАНКНОТИ И МОНЕТИ, ПРОВЕЖДАНИ ОТ БНБ

Чл. 7. (1) БНБ организира обучения за работа с банкноти и монети съгласно Наредба № 18 за лица, заемащи длъжността касиер или друга длъжност, която изпълнява и касиерски функции, и които са служители на лицата, институциите и организациите по теми по чл. 2, б. „а“ и чл. 2, б. „б“, съгласно график, определен от подуправителя на БНБ, ръководещ управление „Емисионно“. Графикът се публикува на интернет страницата на БНБ: www.bnb.bg.

(2) Обученията по ал. 1 са платени и се провеждат в сграда на БНБ.

(3) В дадено обучение по ал. 1 могат да вземат участие не по-малко от 10 и не повече от 20 човека.

Чл. 8. (1) Лицата, институциите и организациите по чл. 5, ал. 1 подават писмено заявление до подуправителя на БНБ, ръководещ управление „Емисионно“ на адрес: София 1000, пл. „Княз Александър I“ № 1, Българска народна банка, управление „Емисионно“, с което заявяват искане за участие на техни служители в провежданите от БНБ обучения по теми по чл. 2, б. „а“ и чл. 2, б. „б“.

(2) В заявлението по ал. 1, заявителят посочва:

а) данни за съответното лице, институция или организация, която подава заявлението;

б) темата/те на обучение съгласно чл. 2;

в) брой и данни за лицата, които ще вземат участие в дадено обучение, при спазване на ограничението по чл. 7, ал. 3.

(3) Лицата, институциите и организациите по чл. 5, ал. 1 предоставят информацията (личните данни за своите представители и за обучаваните лица) по ал. 2 като спазват приложимите разпоредби в областта на защитата на личните данни.

Чл. 9. (1) Заявленията по чл. 8 се разглеждат по реда на тяхното получаване.

(2) Подуправителят на БНБ, ръководещ управление „Емисионно“ се произнася по всяко заявление в срок до 10 (десет) работни дни, считано от датата на неговото регистриране в деловодната система на Банката.

(3) Подуправителят на БНБ, ръководещ управление „Емисионно“, уведомява писмено заявителя относно възможността за участие на негови служители в дадено обучение по чл. 7, ал. 1 и посочва срока, в който следва да бъде платена съответната такса, изчислена съгласно чл. 10.

Чл. 10. (1) (Изм. и доп. – Решение № 332 на УС на БНБ от 20.07.2023 г., в сила от 1.08.2023 г.) За участие в дадено обучение по чл. 2, б. „а“ или по чл. 2, б. „б“ БНБ събира такса в размер на 250 лв. без ДДС за 1 (един) участник.

(2) При неявяване от страна на участник в дадено обучение или при отстраняване от участие в обучение по чл. 14, ал. 2, платена такса за обучение не се възстановява, освен в случаите по ал. 3.

(3) Заявителят може да поиска замяна на участник в дадено обучение с друг участник – свой служител като изпрати в срок най-малко 24 часа преди началото на обучението искане за замяната на електронен адрес: Notes-and-coins@bnbank.org.

(4) Таксите по ал. 1 се превеждат по банкова сметка на Банката, посочена във външната страница на БНБ в интернет.

Чл. 11. (1) Всяко обучение по чл. 2, б. „а“ и чл. 2, б. „б“ има общо 8 (осем) учебни часа, като всеки учебен час е с продължителност от 45 астрономически минути.

(2) Учебните часове по ал. 1 са разделени на две части:

а) лекционна част с продължителност от 4 (четири) учебни часа, провеждана във времето от 08:30 до 12:00 часа с една почивка от 30 минути в периода 10:00–10:30 часа;

б) лекционна и тестова част с продължителност от 4 (четири) учебни часа, провеждана във времето от 13:00 до 16:30 часа с една почивка от 30 минути в периода 15:00–15:30 часа.

(2) Между двете части на обучението има обедна почивка с продължителност от 1 час в периода 12:00–13:00 часа.

Чл. 12. (1) При организиране на обученията по теми, определени съгласно чл. 2, б. „в“, БНБ изпраща уведомление до лицата, институциите и организациите по чл. 5, ал. 1, с информация за: конкретната тема; дата на провеждане на обучението; допустимия общ брой участници; размера на таксата за един участник; срок за подаване на заявления за участие; както и друга информация по преценка на БНБ.

(2) Размер на такса за обучение по ал. 1 се утвърждава от подуправителя на БНБ, ръководещ управление „Емисионно“.

Чл. 13. При интерес от страна на лицата, институциите и организациите по чл. 5, ал. 1, техни служители да вземат участие в обучение по тема, определена съгласно чл. 2, б. „в“, то те следва да подадат съответно заявление в срока, посочен в уведомлението по чл. 12, ал. 1. Заявлението се подава съгласно чл. 8 и се разглежда по реда на чл. 9.

Чл. 14. (1) Участниците в обучение се допускат в сградата на БНБ съгласно установените вътрешните правила в Българската народна банка.

(2) За времето на обучение на всеки участник се издава пропуск, който той следва да носи и да върне при напускане на сградата на БНБ след приключване на обучението.

(3) Участниците в обученията са длъжни да съблюдават установения в БНБ вътрешен ред и да изпълняват указанията на лекторите и/или на други длъжностни лица на Банката. При нарушаване на поетите задължения от даден участник, то той може да бъде отстранен от обучението.

Чл. 15. (1) На участниците се издава служебна бележка за участие в обучение, проведено от БНБ, подписана от подуправителя на БНБ, ръководещ управление „Емисионно“ или от упълномощено от него лице.

(2) В БНБ се поддържа информация за получените заявления, проведените обучения, обучените лица и издадените удостоверения на обучените лица.

(3) Личните данни на обучените лица се обработват при спазване на приложимите нормативни актове в областта на защитата на личните данни и се съхраняват за срок от 1 година след годината на провеждане на съответното обучение.

(4) След изтичане на срока по ал. 3, личните данни на обучените лица се заличават.

(5) Обучените лица могат да упражняват правата си в областта на защитата на лични данни, като се обръщат към длъжностното лице за защита на данните (ДЛЗД) на БНБ.

Раздел IV

ОКАЗВАНЕ НА СЪДЕЙСТВИЕ ОТ БНБ ПРИ ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЯ ЗА РАБОТА С БАНКНОТИ И МОНЕТИ

Чл. 16. (1) Българската народна банка, при възможност и след заплащане на съответна такса, оказва съдействие при провежданите от лицата по чл. 6, ал. 1 обучения по темите, посочени в чл. 2.

(2) Служители на БНБ могат да бъдат командирани в страната за тяхно участие като лектори при провеждане на обучения, за които БНБ съдейства въз основа на сключен договор съгласно чл. 23, при спазване на разпоредбите на Кодекса на труда и Наредбата за командировките в страната.

Чл. 17. Съдействието при провеждане на обучение по темите, посочени в чл. 2, може да включва:

а) лекционна част – теоретична и практическа подготовка на български или на английски език с онагледяване, в т.ч. и чрез предоставяне на образователни и демонстрационни материали и мостри;

б) тестова част – предоставяне на проект/и на писмен/ни тест/ове за проверка на познания, получени по време на лекционната част, както и предоставяне на съответните отговори на теста/овете.

Чл. 18. Българската народна банка съдейства на организаторите на обучения по чл. 6, ал. 1 при следните условия:

а) БНБ оказва съдействие при провеждане на дадено обучение по една или няколко от темите по чл. 2 и съгласно обхвата на специализираната подготовка по чл. 17;

б) организаторът на обучението заплаща на БНБ определена такса по чл. 19 за оказване на съдействие от страна на БНБ при провеждане на дадено обучение;

в) организаторът на обучението осъществява самостоятелно и за собствена сметка всички необходими мероприятия по подготовка, организиране и осъществяване на съответното обучение;

г) организаторът на обучението предоставя в управление „Емисионно“ на БНБ писмен отчет за проведените обучения с участието на лектори от БНБ и информация за броя и имената на лицата, участвали в обученията по видове теми на обучение;

д) организаторът на обучението поема изцяло отговорността по:

- провеждане, проверка и оценяване на резултатите на писмен тест, в случай че същият е заявил желяе да използва предоставен от БНБ проект на писмен тест;

- предоставяне/издаване на документ, удостоверяващ участието на лице в проведено обучение, в случай, че организаторът желяе да се издава такъв документ;

е) организаторът на обучението носи цялата отговорност за спазването на българското законодателство при организирането и провеждането на обучението.

Чл. 19. (1) (Изм. – Решение № 332 на УС на БНБ от 20.07.2023 г., в сила от 1.08.2023 г.) За оказване на съдействие при обучение, организирано от лицата по чл. 6, ал. 1, по тема, посочена в чл. 2, буква „а“ и буква „б“, БНБ събира такса в размер на 200 лв. без ДДС на час за 1 (един) лектор.

(2) В случай че обучението се провежда извън София за сметка на организатора са и разходите на БНБ за транспорт, настаняване и командировъчни на лектор/и от БНБ, определени съгласно приложимите към момента нормативни актове.

(3) Окончателният размер на таксите за оказване на съдействие при дадено обучение, съгласно ал. 1 и разходите по ал. 2, както и срокът на плащане и банковата сметка на БНБ, по която следва да се заплатят таксите, се определят с договора по чл. 23.

(4) При непровеждане на обучение по вина на лицата, които го организират или поради други обстоятелства, които не зависят от БНБ или негови служители, определени за лектори, платени на БНБ суми за такса по ал. 1 и разходи по ал. 2 не се възстановяват.

Чл. 20. (1) Лицата, институциите и организациите по чл. 6, ал. 1 подават писмено заявление до подуправителя на БНБ, ръководещ управление „Емисионно“ на адрес: София 1000, пл. „Княз Александър I“ № 1, Българска народна банка, управление

„Емисионно“, с което заявяват искане за оказване на съдействие при провеждани от тях обучения.

(2) В заявлението по ал. 1, заявителят посочва:

а) данни за съответното лице, институция или организация, която подава заявлението, както и данни за наименованието, седалището и адреса на управление на организатора на обучението, на когото заявителят е възложил провеждането на обучението;

б) темата/ите на обучение съгласно чл. 2;

в) сведения за организацията на обучението, включително: кратка концепция за обучението; учебни планове и учебни програми за обучението, в т.ч. предварителен график за провеждане на обучението; описание на учебно-технически средства, които ще се използват при обучението; брой лица, подлежащи на обучение; като броят им не може да е по-малък от 10 и не може да е по-голям от 20 човека в група; друга относима информация по преценка на заявителя.

(3) Лицата, институциите и организациите по чл. 6, ал. 1 предоставят информацията по ал. 2 като спазват приложимите разпоредби в областта на защитата на личните данни.

Чл. 21. (1) В случаи на повтарящо се обучение, заявителят подава само искане за оказване на съдействие при провеждане на следващото обучение, като посочва времеви период.

(2) В случай че във времето между подаването на заявлението по чл. 20 и искането по ал. 1, е настъпила промяна в данните по чл. 20, ал. 2, буква „а“, то заявителят предоставя актуалните данни.

Чл. 22. (1) Заявленията за оказване на съдействие по чл. 20 се разглеждат по реда на тяхното получаване в БНБ.

(2) Подуправителят на БНБ, ръководещ управление „Емисионно“, се произнася по заявлението в срок до 10 (десет) работни дни, считано от датата на неговото регистриране в деловодната система на банката.

(3) Българската народна банка може да поиска от заявителя да предостави допълнителна информация и/или материали във връзка с представеното от него

заявление, като в този случай срокът за разглеждане на заявлението по ал. 2 спира да тече до постъпване в БНБ на поисканата информация/материали.

(4) Подуправителят на БНБ, ръководещ управление „Емисионно“, уведомява писмено заявителя относно възможността за оказване на заявеното съдействие от страна на БНБ или отказва такова съдействие. В случай на одобрение на заявлението, с писменото уведомление се предоставя и проект на договор, който да бъде сключен между БНБ и организатора на обучението.

Чл. 23. (1) При потвърждение от страна на заявителя, че е съгласен с проекта на договор предоставен от БНБ, то се пристъпва към сключване на съответния договор между заявителя и БНБ за оказване на съдействие при провеждане на дадено обучение.

(2) От страна на БНБ договарът по ал. 1 се подписва от подуправителя на БНБ, ръководещ управление „Емисионно“, и главния счетоводител.

Чл. 24. (1) В БНБ се поддържа информация за получените заявления, сключените договори и обучените лица.

(2) Личните данни на обучените лице се обработват при спазване на приложимите нормативни актове в областта на защитата на личните данни и се съхраняват за срок от 1 година след годината на провеждане на съответното обучение.

(3) След изтичане на срока по ал. 2, личните данни на обучените лица се заличават.

(4) Обучените лица могат да упражняват правата си в областта на защитата на лични данни, като се обръщат към длъжностното лице за защита на данните (ДЛЗД) на БНБ.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Подуправителят на БНБ, ръководещ управление „Емисионно“, предоставя разяснения по прилагането на Общите условия, когато това е поискано от заинтересовани лица.

§ 2. Българската народна банка е администратор на лични данни, представлявана от нейния Управител. Предоставените по реда на тези Общи условия лични данни се събират и обработват за целите на идентификацията на обучаваните лица и на заявителите, както и във връзка с възникване на договорни отношения. Трети лица

могат да получат информация само по реда и при условията на приложимите разпоредби в областта на защитата на личните данни. Лицата, които предоставят лични данни или за които са предоставени такива по реда на тези Общи условия, разполагат с право на достъп и право на коригиране на събраните лични данни.

§ 3. Настоящите Общи условия са приети с решение № 149 от 22 май 2018 г. на Управителния съвет на БНБ и влизат в сила, считано от 4 юни 2018 г, изменени и допълнени с Решение № 332 от 20 юли 2023 г. на Управителния съвет на БНБ и влизат в сила, считано от 1 август 2023 г.